

Заснування кафедри патофізіології в 1965 році пов'язане з відкриттям медичного факультету у Запорізькому фармацевтичному інституті (з 1968 року – медичному інституті). Колектив співробітників набрали з різних ВНЗ України.

Перший завідувач кафедри – доктор медичних наук, професор Орестенко Юрій Микитович, керував кафедрою впродовж 30 років (1965–1995 рр.). Він підготував 1 доктора і 6 кандидатів медичних наук, опублікував понад 100 наукових робіт. Під його керівництвом проводились фундаментальні дослідження з вивчення кровопостачання структур головного мозку при черепно-мозковій травмі та алергії.

Ю.М.Орестенко започаткував вивчення гіпоталамічних механізмів, що лежать в основі процесів адаптації організму до дії високогірної (гіпоксичної) гіпоксії, які згодом були реалізовані його учнями: доц. М.М.Ковальовим, доц. В.А.Жулинським, проф. Ю.М.Колесником, проф. А.В.Абрамовим.

У становленні кафедри брали активну участь і зробили вагомий внесок в організацію навчального процесу доцент Н.Ф.Шапошникова та асистент к.мед.н. А.Д.Сафонова.

З 1982 р. викладання патофізіології почалось на фармацевтичному факультеті, а згодом і на всіх факультетах університету.

З 1995 р. кафедру очолює доктор медичних наук, професор Колесник Юрій Михайлович.

З 1996 по 2007 рр. на кафедрі патофізіології студенти 6 курсу медичного факультету вивчали предмет «Клінічна імунологія та алергологія».

З 2004 року запроваджене викладання предметів англійською мовою для іноземних студентів із 40 країн світу.

За ініціативою проф. Ю.М. Колесника сформовано новий науковий напрямок кафедри, який полягає у вивченні нейроендокринних гіпоталамічних механізмів регуляції ендокринної функції підшлункової залози при експериментальному цукровому діабеті і ролі дозованих гіпоксичних тренувань як способу немедикаментозної корекції інсулінової недостатності. Були відкриті нові наукові факти впливу гіпоталамічних нейропептидів на синтез і секрецію інсуліну при експериментальному цукровому діабеті (проф. А.В. Абрамов), розкрита роль гіпоталамічних центрів харчової поведінки (доц. Г.В. Василенко) і стовбурових структур (доц. О.В. Мельникова) у регуляції секреторної актив-

ності інсулярного апарату підшлункової залози при діабеті різного ступеня важкості, описані особливості ремоделювання панкреатичних островців при стрептозотциновому діабеті (к. мед. н. Т. В. Іваненко), у тварин з хронічною пренатальною гіперглікемією (проф. О.В. Ганчева) і при спадковій артеріальній гіпертензії у щурів лінії SHR (к.мед.н. Т.А. Грекова). Дослідження у даній галузі не мають аналогів не лише в Україні, але й за кордоном. З 1993 по 1999 рр. співробітники кафедри були стипендіатами наукового фонду Дж. Сороса.

З 1993 р. і донині наукові дослідження кафедри патофізіології складають основу фундаментальних науково-дослідницьких робіт, що визначені пріоритетними в галузі теоретичної і практичної медицини. У 2003 році проф. Ю.М. Колесник та проф. А.В. Абрамов стали лауреатами премії АМН України в галузі фундаментальних наук.

Кафедра веде ініціативні розробки, пов'язані з впливом на організм людини електромагнітного випромінювання мобільних телефонів і комп'ютерів та експертизу засобів захисту від цього випромінювання.

Під керівництвом професора Ю.М. Колесника створена визнана в Україні і за кордоном патофізіологічна школа, підготовано 6 докторів медичних наук і 8 кандидатів медичних наук. З 1991 року співробітниками кафедри опубліковано 505 наукових робіт, 5 монографій, 10 підручників, 15 навчально-методичних рекомендацій, отримано 38 патентів. Учні проф. Ю.М. Колесника нині очолюють кафедри в Запорізькому державному медичному університеті та інших вишах України (проф. О.В. Рябоконь, проф. Г.В. Бачурін, проф. О.М. Камишний, проф. С.Д. Тржецинський, проф. А.В. Траїлін та ін.).

Кафедра з 2000 р. є базою для клінічної апробації медичної апаратури, що розробляється спільно з Харківським національним аерокосмічним університетом. Кафедра патофізіології – один з провідних центрів підготовки дисертаційних робіт для співробітників усього медичного університету. Завдяки унікальному обладнанню, яким забезпечена кафедра, і розробленим під керівництвом професора А.В. Абрамова сучасним комп'ютерним програмам для аналізу відеозображень, здійснюються спільні дослідження з іншими кафедрами медичних та фармацевтичних факультетів ЗДМУ та інших вишів України.

Щорічно на кафедрі патофізіології навчаються понад 1600 студентів 5 факультетів ЗДМУ: I-го медичного (спеціальності: лікувальна справа, стоматологія), II-го медичного (спеціальності: педіатрія та лабораторна діагностика), денної і заочної форм навчання фармацевтичних факультетів (спеціальності: фармація, технології парфумерно-косметичних засобів), міжнародних факультетів з російською і англійською мовами викладання (спеціальності: лікувальна справа, фармація).

З 2006 р. кафедра незмінно перемагає в рейтингу за результатами навчальної, наукової і виховної роботи серед кафедр університету.

У 2015 р. на кафедрі працює 17 чоловік.

Професори: д.мед.н. Ю.М. Колесник, д.мед.н. А.В. Абрамов, д.мед.н. О.В. Ганчева; доценти: к.мед.н. М.М. Ковальов, к.мед.н. В.А. Жулинський, к.мед.н. Г.В. Василенко, к.мед.н. О.В. Мельникова, старший викладач к.мед.н. Т.А. Грекова, асистенти: к.мед.н. Т.В. Іваненко, к.мед.н. С.В. Каджарян, викладачі-стажисти: С.В. Тищенко, Н.В. Кузьо, ст. лаборанти В.Л. Бойко, А.В. Чураєвський, лаборанти О.В. Кравченко, М.І. Федотова, М.В. Данукало.

Після обрання у 2003 р. проф. Ю.М. Колесника ректором ЗДМУ, з його ініціативи Центральна науково-дослідницька лабораторія університету була оснащена високотехнологічним сучасним обладнанням для проведення фундаментальних і прикладних медичних та фармацевтичних досліджень і реорганізована в навчальний медико-лабораторний центр, який очолив професор кафедри А.В. Абрамов.

На базі кафедри патофізіології ЗДМУ проведені конференція (1977 р.) та з'їзд (1985 р.) Українського товариства патофізіологів, Пленум (2006 р.) і V національний Конгрес (2008 р.) товариства патофізіологів України.

Спільно з кафедрою патологічної анатомії проводяться регулярні (2002 р., 2005 р., 2011 р., 2015 р.) Всеукраїнські наукові конференції з міжнародною участю «Нейроендокринні та імунні механізми регуляції гомеостазу в нормі і патології».

До проведення наукових досліджень співробітники кафедри активно залучають талановитих студентів. Члени наукового студентського гуртка навчаються збору, опрацюванню і аналізу експериментального матері-

алу, а результати доповідають на щорічній студентській конференції, і, як правило, посідають призові місця. Кращі роботи друкуються в періодиці і надсилаються для участі в загальнодержавних та міжнародних конкурсах. Найбільш здібні студенти-гуртківці після закінчення університету отримують направлення на наукову роботу і поповнюють ряди співробітників кафедри. На сьогодні під керівництвом професорів кафедри патофізіології заплановані і успішно виконуються 2 докторські та 6 кандидатських дисертацій. З 2011 року кафедра є опорною з патофізіології в Україні. Співробітники кафедри разом з завідувачами інших кафедр патофізіології українських ВНЗ оновили програму з патофізіології (2014 р.) з урахуванням набутого досвіду викладання.

На кафедрі розроблені і видані: навчальний посібник з патофізіології англійською мовою, методичні вказівки для вітчизняних та іноземних студентів за 10 спеціальностями навчання, мультимедійні курси лекцій, унікальна система комп'ютерного тестування UTSYS. Співробітники кафедри є співавторами підручника «Pathophysiology» (2011).

